

RENDEZVÉNY A TALAJ VILÁGNAPJA

December 5-ét az ENSZ 68. Közgyűlése nyilvánította a Talaj Világnapjának, 2013-ban. A kezdeményezés fő célja annak tudatosítása volt, hogy a talaj minden ember számára alapvető szerepet tölt be az élelmiszerbiztonságban, a fenntartható fejlődésben és az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésében.

A szervezők így akarták felhívni a döntéshozók és a laikusok figyelmét a hatékony stratégia- és jogszabályalkotás fontosságára a környezetkímélő tápanyag-gazdálkodás és a talajvédelmi erőforrások fenntartható használatának területén. Az ünnepi rendezvény résztvevői a következő megállapításokat tették:

- A talaj a környezet kulcsfontosságú rendszere, a mikrobiális, növényi és állati élet alapja;
- A talaj a biológiai sokféleség hordozója, az emberi egészség szempontjából fontos antibiotikumok forrása;
- A talaj a legnagyobb szűrőrendszer, szerepe kulcsfontosságú az ivóvíz- és öntözővíz ellátásban;
- A talaj természetes víztározó, megakadályozza a csapadék gyors lefolyását és vizet tárol a növények számára;
- A talaj tárolja és hozzáférhetővé teszi a növényi tápanyagokat és számos vegyületet, mindazonáltal többek között szennyező anyagokat képes ártalmatlanítani;
- A talaj az élelmiszertermelés, tágabb értelemben a biomasza előállítás alapja;
- A talaj képes szén megkötni, így segíthet az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésében;
- A talaj véges erőforrás, emberi generációs időskálán nem megújítható.

megújítható.

Bolygónkon a népesség folyamatosan növekszik, a városok bővülnek, az éghajlat változóban van és egyre több élelemre van szükség az emberek ellátásához. Mindez elképzelhetetlen egészséges, azaz sokoldalú szerepét zavartalanul ellátó talaj nélkül. Fenntartható gazdálkodási rendszereket kell kialakítani és működtetni, melyek lehetővé teszik a talajban rejlő potenciál kiaknázását anélkül, hogy annak egyéb funkciói, így a tiszta víz tárolása és szállítása, a biológiai sokféleség megőrzése, a szénmegkötés és a változó éghajlathoz történő alkalmazkodás képessége csökkenne. Ennek a gondolkodásmódnak kell világszinten elfogadottá válnia annak érdekében, hogy optimalizálni tudjuk a talajhasználatot, és hosszú távon megóvjuk talajaink minőségét.

A talajok napjának meghirdetésével párhuzamosan a nemzetközi közösség ajánlásokat fogalmazott meg a „Global Soil Partnership” program formájában. Az intézkedés a fenntartható talajgazdálkodásra vonatkozó iránymutatásokat tartalmaz, melyek önkéntes vállalása segít a talajok kedvező állapotának fenntartásában, támogatja az éghajlatváltozás hatásainak enyhítését és az ahhoz történő alkalmazkodást.

Az egyik kiemelt cél a talajok beépítésének korlátozása, hogy elkerülhető legyen a legjobb mezőgazdasági talajok területének csökkenése. További cél a talajdegradációs folyamatok visszaszorítása, mint a talajerózió, a talajtömörödés, a tápanyagok kimosódása, a másodlagos szikesedés, a talajszennyezés és a talaj biológiai sokféleségének csökkenése.

A Talaj Világnapjának kezdeményezéséhez hazánk is csatlakozott, az elmúlt években Magyarországon több helyszínen is megemlékeztek róla. A Talaj Világnap idei rendezvényét

2017. december 5 -én Budapesten, a Magyar Talajtani Társaság székhelyén a Herman Ottó út 15. szám alatt tartják.

A Társaság idén ünnepli 60. éves fennállását, ennek megünneplése egy jubileumi ülés keretében történik meg, melyen a korábbi elnökök nyújtanak betekintést az elmúlt évtizedek történéseibe. Díjazásra kerülnek a legjobb talajtani témájú fotók, valamint a Társaság szervező munkájában vezető szerepet játszó tagok. A rendezvény végén kötetlen beszélgetés keretében lehet megvitatni szakmai kérdéseket.

Pirkó Béla
MTA ATK TAKI
Talajkémiai és Anyagforgalmi Osztály